

Bryssel, 10. syyskuuta 2026
(OR. en)

12840/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0259 (COD)

CULT 108
JEUN 207
TOUR 29
CULT HERIT 23
CDR 203
CES 14
EEE 15
AELE 70
SOC 589
ECOFIN 1164
COMPET 1050
ENV 1054
EDUC 365
SUSTDEV 69
CODEC 1640

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. syyskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 455 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevan unionin toiminnan jatkamisesta vuosina 2034–2047 ja päätöksen N:o 445/2014/EU kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 455 final.

Liite: COM(2026) 455 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.9.2026
COM(2026) 455 final

2026/0259 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevan unionin toiminnan jatkamisesta vuosina
2034–2047 ja päätöksen N:o 445/2014/EU kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuma sai alkunsa vuonna 1985 hallitustenvälisenä aloitteena. Aloite muutettiin virallisesti Euroopan unionin toimeksi vuonna 1999 sen vaikuttavuuden parantamiseksi. Sen myötä otettiin käyttöön uudet kriteerit ja valintamenettelyt, laadittiin aikajärjestyksessä esitetty jäsenvaltioiden luettelo, jossa määriteltiin, missä järjestyksessä ne saavat nimityksen, ja perustettiin riippumaton eurooppalainen asiantuntijaraati hakemusten arviointia varten (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1419/1999/EY, tehty 25 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumaa koskevasta yhteisön toiminnasta vuosina 2005–2019¹).

Sääntöjä uudistettiin ensimmäisen kerran vuonna 2006 aloitteen vaikuttavuuden parantamiseksi edistämällä kaupunkien välistä kilpailua ja parantamalla hakemusten laatua. Uusilla säännöillä otettiin myös käyttöön erilaisia kaupunkien valmisteluja tukevia toimenpiteitä, mukaan lukien seurantaprosessi (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1622/2006/EY, tehty 24 päivänä lokakuuta 2006, Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumaa koskevasta yhteisön toiminnasta vuosina 2007–2019²). Nykyinen oikeusperusta (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 445/2014/EU³) annettiin vuonna 2014.

Päätöksen N:o 445/2014/EU voimassaolo päättyy vuonna 2033. Nimitystä koskeva kilpailu käynnistetään nykyisin kuusi vuotta etukäteen, jotta kaupungeilla on riittävästi aikaa valmistautua ennen kulttuuripääkaupunkivuoden alkua. Sen vuoksi uusi oikeusperusta Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan jatkamiselle olisi hyväksyttävä vuonna 2027, jotta varmistetaan sujuva siirtymä vuonna 2034. Uudella oikeudellisella kehyksellä pyritään takaamaan aloitteen jatkuva merkityksellisyys ja ottamaan samalla huomioon yksinkertaistamistoimenpiteiden tarve.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Aloite on johdonmukainen Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisessä julistuksessa ”Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta” esitetyn Euroopan kulttuurin suojelemista, edistämistä ja tukemista koskevan yhteisen poliittisen sitoumuksen sekä **kulttuurikompassin**⁴ kanssa.

Se on yhdenmukainen eurooppalaisten aloitteiden, kuten **uuden eurooppalaisen Bauhausin**⁵, ja kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä vuonna 2005 tehdyn Unescon yleissopimuksen kanssa, jonka osapuolia unioni ja sen jäsenvaltiot ovat. Se on myös maaliskuussa 2017 annetun Rooman julistuksen mukainen. Siinä jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet ilmaisivat haluavansa unionin, ”joka tarjoaa kansalaisilleen uusia mahdollisuuksia kulttuuriseen ja sosiaaliseen kehitykseen ja talouskasvuun” ja ”joka säilyttää eurooppalaisen kulttuuriperinnön ja edistää kulttuurista monimuotoisuutta”. Se on yhdenmukainen neuvoston strategisen ohjelman 2024–2029 kanssa, jossa sitoudutaan edistämään EU:n kulttuurista monimuotoisuutta ja kulttuuriperintöä⁶.

¹ EYVL L 166, 1.7.1999, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/1419/oj>.

² EUVL L 304, 3.11.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/1622/oj>.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 445/2014/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan kulttuuripääkaupunkia koskevasta unionin toiminnasta vuosiksi 2020–2033 ja päätöksen N:o 1622/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 132, 3.5.2014, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

⁴ [Kulttuurikompassi – COM\(2025\) 785](#).

⁵ [Uusi eurooppalainen Bauhaus – visiosta toteutukseen – COM\(2025\) 1026](#).

⁶ [Eurooppa-neuvoston strateginen ohjelma 2024–2029](#).

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Aloite on linjassa Euroopan komission vuosiksi 2024–2029 vahvistamien yleisten poliittisten painopisteiden kanssa. Niitä ovat 1) ihmisten tukeminen ja yhteiskuntiemme ja sosiaalisen mallimme vahvistaminen; 2) demokratian suojeleminen ja arvojemme vaaliminen; 3) Euroopan kestävä vauraus ja kilpailukyky; ja 4) Globaali Eurooppa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloite perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 167 artiklaan. Sopimuksen 167 artiklan 1 kohdan mukaan EU:n tehtävänä on ”myötävaikuttaa siihen, että jäsenvaltioiden kulttuurit kehittyvät kukoistaviksi pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta ja korostaen samalla niiden yhteistä kulttuuriperintöä”. Unioni rohkaisee myös ”jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä” kulttuurin alalla ja tarvittaessa tukee ja täydentää niiden toimintaa 167 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- **Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen. Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman toteuttaminen perustuu edelleen ensisijaisesti paikallisen ja kansallisen tason toimiin. Arviointi ja julkinen kuuleminen ovat kuitenkin osoittaneet, että unionilla on keskeinen rooli jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin varmistamisessa. Näin voidaan taata yhteisten, selkeiden ja avointen kriteerien soveltaminen erityisesti Euroopan kulttuuripääkaupungin valinta- ja seurantamenettelyissä. Unioni tukee myös valittujen kaupunkien valmistelutoimia eurooppalaisen asiantuntijaraadin suositusten avulla, edistämällä parhaiden käytäntöjen vaihtoa kaupunkien välillä sekä myöntämällä rahoitustukea Melina Mercouri -palkinnon muodossa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön väliarviointi**

Komission vuoden 2033 jälkeistä Euroopan kulttuuripääkaupunkitoimintaa koskevan ehdotuksen valmistelu on perustunut laaja-alaiseen tietopohjaan.

Vuosina 2024–2025 toteutettiin kauden 2020–2033 Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ensimmäinen väliarviointi⁷. Se kattoi vuosien 2013–2023 nimetyt Euroopan kulttuuripääkaupungit sekä vuosien 2020–2028 kulttuuripääkaupungeiksi hakeneet kaupungit. Siinä esitettiin aloitteen täytäntöönpanossa saavutetut onnistumiset ja saadut kokemukset.

On tärkeää huomata, että kaikkien keskeisten kysymysten osalta arvioinneissa kerätyt todisteet ja tiedot sekä kuulemismenettelyssä esitetyt näkemykset olivat pitkälti yhteneväisiä. Tämän ansiosta komissio pystyi tekemään useita Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan tulevaisuuden kannalta tärkeitä päätelmiä.

Vallitsee yksimielisyys siitä, että Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta on erittäin onnistunutta, ja sen jatkamista vuoden 2033 jälkeen kannatetaan voimakkaasti. On selvää, että siitä on kehittynyt yksi Euroopan kunnianhimoisimmista kulttuurialoiteista sekä laajuudeltaan että mittakaavaltaan. Toiminnasta on tullut yksi unionin näkyvimmistä ja arvostetuimmista aloitteista, ja se on luultavasti myös yksi Euroopan kansalaisten eniten arvostamista aloitteista.

⁷ [Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kauden 2020–2033 Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ensimmäisestä väliarvioinnista, COM\(2025\) 587.](#)

Huolellisesti suunniteltu Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi voi tuoda kaupungeille monenlaista hyötyä. Kyseessä on ennen kaikkea kulttuuritapahtuma, mutta sillä voi olla myös merkittäviä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Näin on erityisesti silloin, kun tapahtuma on osa kaupungin ja sitä ympäröivän alueen pitkän aikavälin kulttuurivetoista kehitysstrategiaa. On myös huomattava, että vaikka vain yksi kaupunki kustakin jäsenvaltiosta voi saada nimityksen tiettyä vuonna, kilpailu edistää merkittävästi uusien tai tehokkaampien politiikkojen ja strategioiden kehittämistä myös niissä kaupungeissa, jotka eivät saa nimitystä.

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toimintaan liittyy kuitenkin myös haasteita. Kulttuuritapahtumien suunnittelu koko vuoden ajaksi on vaativaa, ja jotkin kulttuuripääkaupungit ovat onnistuneet mahdollisuuksien hyödyntämisessä paremmin kuin toiset. Tulevaisuuden keskeisenä haasteena onkin hyödyntää nykyisen järjestelmän vahvuuksia ja samalla auttaa kutakin kulttuuripääkaupunkia hyödyntämään kaikki nimityksen tarjoamat mahdollisuudet sekä maksimoimaan siitä saatavat kulttuuriset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset hyödyt.

Arvioinnin tulosten ja kuulemisten perusteella komissio yksilöi keskeiset ongelmat, joiden vuoksi aloitetta on tarpeen mukauttaa ja nykyaikaistaa, ja otti samalla huomioon tarpeen toteuttaa yksinkertaistamistoimenpiteitä.

Ensinnäkin eurooppalainen ulottuvuus on yksi aloitteen keskeisistä osatekijöistä ja nykyisistä valintaperusteista, mutta hakijakaupungit ymmärtävät sen usein väärin ja jättävät sen huomiotta.

Toiseksi vaikka kaupunkien hakemusten arvioinnissa yhtenä kriteerinä on ”vaikutus pitkän aikavälin strategiaan”, joissakin kaupungeissa pitkän aikavälin vaikutukset eivät toteutuneet odotetussa laajuudessa. Tämän kriteerin korostaminen voisi sekä hyödyttää kaupungeja että lisätä toiminnan merkityksellisyyttä.

Kolmanneksi, koska Euroopan kulttuuripääkaupunki -toimintaan ei nykyisellään liity institutionaalista verkostoa, on vaarana, että tietoa ja kokemuksia ei siirry riittävästi entisten, nykyisten ja tulevien nimitystä hakevien ja nimityksen saaneiden kaupunkien välillä.

Neljänneksi Euroopan komissio tiedottaa tällä hetkellä Euroopan kulttuuripääkaupunkien virallisesta nimeämisestä vakiokanaviensa kautta, mukaan lukien lehdistötiedotteet, verkkosivustot ja sosiaalisen median julkaisut. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole olemassa yhteisiä EU:n tason viestintäkampanjoita, joilla edistettäisiin nimityksen saaneiden kaupunkien näkyvyyttä. EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden ja nimityksen saaneiden kaupunkien koordinoitu yhteistyö voisi vahvistaa toiminnan näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä lisätä kansalaisten tietoisuutta siitä.

Viidenneksi kaupungit eivät ole vielä ottaneet käyttöön mittausmekanismeja, minkä vuoksi nimityksen vaikutuksista ei ole saatavilla ensisijaisia tietoja. Tämä vaikeuttaa Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan vertailua ja heikentää kokemusten siirtoa.

Kuudenneksi toistuvana haasteena on ollut kansallisen ja paikallisen politiikan vaikutus talousarvioihin, joiden olisi pysyttävä mahdollisimman vakaina hakuvaiheesta toteutuksen loppuvaiheeseen asti. Poliittiset tekijät ovat vaikuttaneet myös muihin tapahtuman järjestämisen osa-alueisiin. Poliittinen tuki on ratkaisevan tärkeää, sillä suurin osa rahoituksesta on julkista, eikä kaupunki voi tehdä uskottavaa hakemusta ilman sitä. Samalla toteutustyöryhmän taiteellista riippumattomuutta on kunnioitettava, jotta tapahtuman uskottavuus voidaan turvata.

Lisäksi useat jäsenvaltiot ovat jo saaneet nimityksen useita kertoja, ja joissakin niistä on vain rajallinen määrä kaupungeja, joilla on realistiset edellytykset järjestää Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman kaltainen suur tapahtuma. Nimityksen saamisella voisi olla merkittäviä kielteisiä vaikutuksia kaupungille, jonka resurssit ovat rajalliset, ja edellytyksiltään heikompien kulttuuripääkaupunkien valitseminen voisi heikentää Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan arvostusta ja brändiarvoa pitkällä aikavälillä.

Näin ollen päätettiin jatkaa toimintaa uudella oikeusperustalla, jossa otetaan huomioon nykyisen päätöksen täytäntöönpanossa havaitut ongelmat. Liitteessä on uusi aikajärjestyksessä esitetty jäsenvaltioiden luettelo.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kauden 2020–2033 Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ensimmäisen väliarvioinnin yhteydessä järjestettiin kesällä 2024 julkinen kuuleminen⁸, jossa käsiteltiin muun muassa vuoden 2033 jälkeistä oikeusperustaa koskevia kysymyksiä.

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toimintaa koskeva kannanottopyyntö julkaistiin 3. joulukuuta 2025, ja se oli avoinna 16. tammikuuta 2026 asti. Sen tarkoituksena oli kerätä monenlaisilta sidosryhmiltä näkemyksiä Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan oikeusperustan tarkistamisesta. Se suunnattiin erityisesti Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan entisille, nykyisille ja tuleville johtajille, Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan täytäntöönpanosta ja hallinnosta vastaaville jäsenvaltioiden hallintoviranomaisille (kulttuuriministeriö), kaupunkien kulttuurikehityksen akateemisille asiantuntijoille ja Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitteen asiantuntijaraadille, suurelle yleisölle, kulttuuriverkostoille, valtiosta riippumattomille järjestöille ja kansalaisjärjestöille. Määräaikaan mennessä saatiin 26 vastausta. Ne otettiin huomioon tämän oikeudellisen kehyksen uudistamista koskevassa jatkotyössä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan tulevaisuutta koskevassa pohdinnassa hyödynnettiin myös valiokunta-aloitteisia mietintöjä ja sidosryhmien, kuten Culture Next -verkoston⁹ (jota rahoitetaan Luova Eurooppa -ohjelman *Euroopan kulttuurialan organisaatioiden verkostoille tarkoitusta tukiohjelmasta* vuosina 2022–2028) ja Eurocities-verkoston¹⁰, tekemiä tutkimuksia.

Lisäksi Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitteen 40-vuotisjuhlan yhteydessä huhti-toukokuussa 2024 keskusteltiin perusteellisesti toiminnan tulevaisuudesta. Keskustelun tuloksena julkaistiin Chemnitz 2025:n ja Nova Gorica 2025:n laatima valkoinen kirja, johon oli koottu 40 suositusta Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan 40-vuotiselta taipaleelta¹¹.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointia ei ole tehty seuraavista syistä:

1) Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan vaikutusten laajuus on rajallinen.

2) Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloite ei ole monivuotisen rahoituskehityksen ohjelma, sillä siihen liittyvät menot katetaan Luova Eurooppa -ohjelmasta (tai sen seuraajista). Sillä on vain rajallinen vaikutus EU:n talousarvioon, sillä tällä hetkellä kullekin Euroopan kulttuuripääkaupungille osoitetaan vain 1,5 miljoonaa euroa, minkä lisäksi talousarviosta katetaan asiantuntijaraadin kustannukset. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan oikeusperustaan ei liity erillistä rahoituskehystä, vaan sen rahoitus sisältyy Luova Eurooppa -ohjelman oikeusperustaan.

3) Edellisestä oikeusperustasta ei tehty vaikutustenarviointia.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan oikeusperustan uudistaminen tarjoaa tilaisuuden edistää edelleen yksinkertaistamistoimia ja tehdä toiminnasta aiempaa saavutettavampaa,

⁸ Julkinen kuuleminen: [Euroopan kulttuuripääkaupunki – väliarviointi 2024](#).

⁹ [Culture Next](#).

¹⁰ [Eurocities](#).

¹¹ [40 recommendations from 40 years of ECoC](#).

käyttäjystävällisempää ja kansalaiskeskeisempää. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan uusi kehys luo edellytykset

- kohdennetulle lisätuelle hakijakaupungeille ja nimetyille kaupungeille;
- keskitetyimmille viestintätoimille, joilla lisätään kansalaisten tietoisuutta aloitteesta;
- kaupunkien hakemusten arviointia koskevien suuntaviivojen avoimuuden parantamiselle (erityisesti eurooppalaisen ulottuvuuden osalta);
- valintakyselyssä käytettyjen käsitteiden ja kielen tarkistamiselle ja selkeyttämiseksi;
- kaupunkien välisen yhteistyön ja tiedonvaihdon vahvistamiselle erityisesti siten, että tarjotaan mahdollisuus hakea nimitystä (rajatylittävinä) kaupunkiryhminä, jolloin yksi kaupunki vastaisi hakemuksen koordinoinnista ja johtamisesta.

• **Perusoikeudet**

Ehdotus on täysin **Euroopan unionin perusoikeuskirjan**¹² ja kaikkien asiaankuuluvien tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevien EU:n politiikka- ja lainsäädäntökehysten mukainen.

Kaupunkien odotetaan täyttävän hakumenettelyn aikana tekemänsä sitoumukset ja varmistavan Euroopan unionin perusoikeuskirjan jatkuvan noudattamisen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä komission ehdotuksella, joka koskee päätöksen N:o 445/2014/EU uusimista, ei ole välittömiä vaikutuksia unionin talousarvioon.

Ehdotuksen kattama ajanjakso osuu usean monivuotisen rahoituskehysten ajalle.

Vuoden 2033 jälkeen Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitteen oikeudelliset ja taloudelliset näkökohdat ovat suoraan yhteydessä tuleviin monivuotisiin rahoituskehysiksiin sisältyviin säännöksiin. Tältä pohjalta niitä käsitellään myös kulloistenkin kulttuuria tukevien unionin ohjelmien, uuden AgoraEU-ohjelman ja sen seuraajien puitteissa.

Ks. yksityiskohtaiset tiedot säädösehdotukseen liittyvästä rahoitusta ja digitaalisia vaikutuksia koskevasta selvityksestä.

¹² Euroopan unionin perusoikeuskirja, EUVL C 202, 7.6.2016, s. 389, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2016/oj.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevan unionin toiminnan jatkamisesta vuosina 2034–2047 ja päätöksen N:o 445/2014/EU kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 167 artiklan 5 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon Euroopan alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyllä sopimuksella, jäljempänä 'SEUT', pyritään Euroopan kansojen yhä läheisempään liittoon ja annetaan unionin tehtäväksi muun muassa myötävaikuttaa siihen, että jäsenvaltioiden kulttuurit kehittyvät kukoistaviksi pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta ja korostaen samalla niiden yhteistä kulttuuriperintöä. Tässä yhteydessä unioni tarvittaessa tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia, joilla ne parantavat Euroopan kansojen kulttuurin ja historian tuntemusta ja sitä koskevan tiedon levitystä.
- (2) Kulttuurikompassia käsittelevässä komission tiedonannossa³ esitetään unionin strateginen visio kulttuuripolitiikasta. Sen tavoitteena on edistää kulttuurin saatavuutta ja siihen osallistumista, kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta, yhteenkuuluvuutta ja kulttuurienvälistä vuoropuhelua sekä vahvistaa kulttuurin roolia luovuuden, innovoinnin, kilpailukyyn ja kansainvälisten suhteiden edistäjänä.
- (3) Yhteinen julistus "Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta"⁴ muuttaa kulttuurikompassin vision Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston yhteiseksi poliittiseksi sitoumukseksi ja tarjoaa strategisen kehyksen, jossa kulttuuri asetetaan Euroopan identiteetin ytimeen ja jossa korostetaan sen merkitystä yksilöille, yhteisöille ja Euroopan unionille.

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ [Kulttuurikompassi – COM\(2025\) 785.](#)

⁴ EUVL C, C/2026/3440, 25.6.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/3440/oj>.

- (4) Unescon yleissopimuksella kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä⁵, joka tuli voimaan 18 päivänä maaliskuuta 2007 ja jonka osapuoli unioni on, pyritään suojelemaan ja edistämään kulttuuri-ilmaisujen moninaisuutta, lisäämään kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja edistämään tietoisuutta kulttuurisen monimuotoisuuden merkityksestä paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.
- (5) Huhtikuun 16 päivänä 2014 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 445/2014/EU⁶ perustettiin Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumaa koskeva unionin toiminta vuosiksi 2020–2033. Tämä päätös olisi kumottava. Sen säännöksiä olisi kuitenkin edelleen sovellettava niihin kaupunkeihin, jotka on jo nimetty tai joita ollaan parhaillaan nimeämässä vuoteen 2033 asti.
- (6) Kulttuurikompassissa tunnustetaan kulttuurin elvyttävä rooli kaupungeissa myös vuoden 2033 jälkeen sekä Euroopan kulttuuripääkaupunkien merkitys kulttuurivetoisen ja osallistavan kaupunki- ja aluekehityksen edistämisessä ja kaupunkien ja alueiden uudistamisessa kaikkialla Euroopassa. Se edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta, talouskasvua, innovointia, alueellista houkuttelevuutta ja kestäväää kehitystä.
- (7) Kulttuurialan unionin tason toimien olisi perustuttava olemassa oleviin aloitteisiin, kuten neuvoston EU:n kulttuurialan työsuunnitelmiin, yhteiseen tiedonantoon ”Tavoitteena kansainvälisiä kulttuurisuhteita koskeva EU:n strategia”⁷, kulttuuriperintöä koskevaan eurooppalaiseen toimintakehykseen⁸ ja maaliskuussa 2017 annettuun Rooman julistukseen⁹. Toimien olisi myös oltava tiiviisti linjassa Euroopan kulttuurikompassin ja yhteisen julistuksen ”Eurooppa kulttuurin puolesta ja kulttuuri Euroopan puolesta” tavoitteiden kanssa.
- (8) Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan olisi oltava yhdenmukaista asiaankuuluvien eurooppalaisten aloitteiden, kuten uuden eurooppalaisen Bauhausin¹⁰, Euroopan kulttuuriperintötunnuksen, EU:n kaupunkiagendan¹¹, eurooppalaisen demokratian kilven¹² ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta koskevan strategian¹³ kanssa. Neuvoston 11. toukokuuta 2026 jäsenvaltioille antamassa suosituksessa uudesta eurooppalaisesta Bauhausista kehoitetaan neuvostoa ja Euroopan parlamenttia vahvistamaan Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitetta tavalla, joka on synergiaa kaupunkien asuinalueiden kestäväää, osallistavaa ja laatulähtöistä kehittämistä, muutosta tai uudistamista kaikkialla Euroopassa tukevan uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden kanssa.

⁵ [Unescon yleissopimus kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä](#).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 445/2014/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevasta unionin toiminnasta vuosiksi 2020–2033 ja päätöksen N:o 1622/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 132, 3.5.2014, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

⁷ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Tavoitteena kansainvälisiä kulttuurisuhteita koskeva EU:n strategia, JOIN/2016/029 final. [EUR-Lex - 52016JC0029 - EN - EUR-Lex](#).

⁸ Kulttuuriperintöä koskeva eurooppalainen toimintakehys – SWD(2018) 491 final.

⁹ [Rooman julistus](#).

¹⁰ [Komission tiedonanto Uusi eurooppalainen Bauhaus – visiosta toteutukseen – COM\(2025\) 1026](#), ja [Neuvoston suositus uudesta eurooppalaisesta Bauhausista](#).

¹¹ [EU:n kaupunkiagenda: kasvua ja vaurautta edistämässä – COM\(2025\) 739](#).

¹² [Eurooppalainen demokratian kilpi: vahvojen ja selviytymiskykyisten demokratioiden voimaannuttaminen – JOIN \(2025\) 791 final](#).

¹³ [Sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta koskeva strategia](#).

- (9) Ensimmäinen väliarviointi¹⁴ ja kesällä 2024 toteutettu julkinen kuuleminen¹⁵ osoittivat, että Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloite on kunnianhimoinen eurooppalainen kulttuurialoite, jota kansalaiset arvostavat suuresti. Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloite on 40 vuoden jälkeen edelleen menestyksekkäs lippulaivatoimi, jolla edistetään kulttuuri- ja luovia aloja, kohotetaan nimityksen saaneiden kaupunkien kansainvälistä profiilia ja tuetaan maaseudun ja kaupunkien kehittämistä kulttuurin avulla. Kyseessä on sekä julkista että yksityistä rahoitusta hyödyntävä kustannustehokas toimi, joka toimii sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen vauhdittajana erityisesti silloin, kun se on kytketty osaksi pitkän aikavälin paikallisia ja alueellisia strategioita. Tässä yhteydessä Euroopan kulttuuripääkaupunki -toimintaa olisi jatkettava ja uudistettava uusien kehityssuuntien huomioon ottamiseksi. Sen vuoksi toiminnalle olisi luotava uudistettu toimintakehys vuoden 2033 jälkeiselle kaudelle.
- (10) Sen lisäksi, että Euroopan kulttuuripääkaupunki -nimitys, jäljempänä 'nimitys', tuo esiin Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta ja yhteistä kulttuuriperintöä, se auttaa kaupunkeja rikastuttamaan kulttuurielämää, vahvistamaan kulttuuri- ja luovia aloja, parantamaan kulttuurisen omaisuuden saavutettavuutta ja näkyvyyttä, tukemaan kaupunkien pitkän aikavälin kehitystä sekä edistämään yleistä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kulttuurienvälistä vuoropuhelua.
- (11) Tällä päätöksellä perustetun toiminnan tavoitteen olisi oltava täysin AgoraEU-ohjelman perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen¹⁶ tavoitteiden ja ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri” -toimintalinjan¹⁷ erityistavoitteiden mukainen.
- (12) Toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi nimityksen haltijakaupunkien olisi vahvistettava kulttuurialojen innovointi- ja digitaalisia valmiuksia, luotava vahvoja yhteyksiä kulttuurin ja muiden asiaankuuluvien alojen, kuten koulutuksen, tutkimuksen, ympäristön, kaupunkikehityksen, urheilun ja kestävän kulttuurimatkailun, välille Euroopan kestävän matkailun strategian mukaisesti ja hyödynnettävä Euroopan kulttuuripääkaupunkivuotta kestävän paikallisen kehityksen sekä terveellisten ja vihreiden kaupunkiympäristöjen edistämiseksi¹⁸ ja vahvistettava kaupunkien kansainvälistä profiilia kulttuurin avulla. Toiminnalla olisi myös edistettävä sosiaalista osallisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia, parannettava kulttuurin saatavuutta ja siihen osallistumista ja varmistettava, että mahdollisimman laaja joukko ihmisiä osallistuu kulttuuriohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä lasten, nuorten, vammaisten ja köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien henkilöiden osallistumiseen. Samalla olisi kunnioitettava täysin taiteellista vapautta, kulttuuri-ilmaisujen moninaisuutta sekä edistettävä taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten työolojen kehittämistä.

¹⁴ [Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kauden 2020–2033 Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ensimmäisestä väliarvioinnista, COM\(2025\) 587.](#)

¹⁵ Euroopan kulttuuripääkaupunki – [vuoden 2024 väliarviointi](#).

¹⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi AgoraEU-ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034 ja asetusten (EU) 2021/692 ja (EU) 2021/818 kumoamisesta, COM(2025) 550 (riippuen monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen tuloksista).

¹⁷ Nimestä keskustellaan monivuotista rahoituskehystä koskevilla neuvotteluilla.

¹⁸ Tässä yhteydessä olisi myös edistettävä synergioita muiden kaupunkien kestävyyttä edistävien unionin aloitteiden, kuten Euroopan vihreä pääkaupunki -palkinnon ja European Green Leaf -palkinnon, kanssa.

- (13) Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta edellyttää merkittäviä ponnisteluja nimitystä hakevilta ja nimityksen saaneilta kaupungeilta, mukaan lukien korkeatasoisen, vuoden kestävä kulttuuriohjelman valmistelu ja toteuttaminen sekä pitkän aikavälin suunnittelu pysyvän vaikutuksen aikaansaamiseksi. Kaupungit tarvitsevat siksi asianmukaista tukea, välineitä, ohjausta ja neuvontaa. Komission olisi koordinoitava asiaankuuluvia toimia, jotta toiminnalla saadaan aikaan mahdollisimman laajoja pysyviä vaikutuksia.
- (14) Nimitystä koskevat kilpailut olisi järjestettävä vuosittain kahdessa eri jäsenvaltiossa liitteessä esitetyn kalenterin, jäljempänä 'kalenteri', mukaisesti, jotta varmistetaan Euroopan kulttuuripääkaupunki -nimityksen oikeudenmukainen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken. Asianomaisina vuosina kilpailun olisi oltava avoin myös kaupungeille EFTA/ETA-maissa, EU:n ehdokasmaissa tai mahdollisissa ehdokasmaissa sekä AgoraEU-ohjelman "Luova Eurooppa – Kulttuuri" -toimintalinjaan tai myöhempiin kulttuuria tukeviin unionin ohjelmiin liittyvissä kolmansissa maissa sillä edellytyksellä, että kukin tukikelpoinen maa voi saada nimityksen vain kerran kaudella 2034–2047. Tällä tavoin niitä voidaan tuoda lähemmäs unionia korostamalla eurooppalaisten kulttuurien yhteisiä piirteitä, kuten aiemmat kokemukset ovat osoittaneet. Ylivoimaisen esteen tai unionin laajentumisen tapauksessa komission olisi voitava muuttaa liitettä.
- (15) Jotta ylivoimaiseen esteeseen tai unionin laajentumiseen voitaisiin reagoida tehokkaasti ja oikea-aikaisesti, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä liitteen muuttamiseksi. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa tarvittavat kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa¹⁹ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (16) Nimitys olisi varattava kaupungeille tai rajatylittävälle kaupunkiryhmille niiden koosta riippumatta. Laajemman yleisön saavuttamiseksi ja nimityksen vaikutusten vahvistamiseksi kaupungit voivat ottaa toimintaan mukaan ympäröivät alueensa.
- (17) Nimityksen myöntämisen olisi perustuttava kulttuuriohjelmaan, jolla on vahva eurooppalainen ulottuvuus. Tällainen kulttuuriohjelma olisi suunniteltava erityisesti nimitysvuodeksi, ja sen olisi oltava osa pitkän aikavälin strategiaa.
- (18) Valintamenettely olisi järjestettävä kahdessa vaiheessa (esivalinta ja valinta), ja sen toteuttamisesta vastaa puolueeton asiantuntijaraati. Tämä oikeudenmukainen ja avoin menettely on antanut kaupungeille mahdollisuuden parantaa hakemuksiaan esivalinnan ja lopullisen valinnan välillä asiantuntijaraadin lausuntojen perusteella. Lisäksi Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan jatkuvuuden sekä kokemuksen ja osaamisen siirron turvaamiseksi asiantuntijat olisi vaihdettava vaihteittain.

¹⁹ [Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä](http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj) (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj).

- (19) Kansallisten nimettyjen asiantuntijoiden osallistuminen on edelleen varmistettava siten, että jäsenvaltioiden sallitaan nimetä raatiin enintään kaksi asiantuntijaa, jotka vastaavat kaupunkien valinnasta ja seurannasta.
- (20) Valintakriteerien olisi ohjattava ehdokaskaupunkeja sen suhteen, mitä tavoitteita ja vaatimuksia niiden on täytettävä saadakseen nimityksen. Kestävyyden, pitkän aikavälin suunnittelun ja digitaalisen saavutettavuuden merkitystä olisi korostettava entistä enemmän, mutta samalla eurooppalaisesta ulottuvuudesta olisi tultava yleinen kriteeri, kuten Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan 2020–2033 ensimmäisessä väliarvioinnissa suositellaan.
- (21) Ehdokaskaupunkien olisi tarvittaessa tutkittava mahdollisuutta hakea rahoitustukea muista asiaankuuluvista unionin ohjelmista ja rahastoista, erityisesti AgoraEU-ohjelmasta ja Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahastosta, jotka kanavoidaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kautta, sekä myöhemmistä ohjelmista.
- (22) Valmisteluvaihe kaupungin nimeämisen ja toteutusvuoden välillä on ratkaisevan tärkeä Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman onnistumisen kannalta. Arvioinnit ja sidosryhmien kuulemiset osoittivat, että aiempien oikeudellisten kehysten mukaiset tukitoimenpiteet olivat erittäin arvokkaita ja että niitä olisi kehitettävä edelleen ja koordinoitava aiempien, nykyisten ja tulevien kulttuuripääkaupunkien sekä ehdokaskaupunkien kesken. Euroopan komission olisi tuettava kaupunkien verkostoa kokemusten ja osaamisen vaihdon edistämiseksi.
- (23) Euroopan kulttuuripääkaupunki -nimityksellä ja Melina Mercouri -palkinnolla, joka olisi maksettava kahdessa erässä, on vahva symbolinen arvo. Nimityksen saaneiden kaupunkien odotetaan täyttävän hakumenettelyn aikana tekemänsä sitoumukset ja varmistavan Euroopan unionin perusoikeuskirjan²⁰ jatkuvan noudattamisen. Sen vuoksi nimityksen ja palkinnon myöntämiselle olisi asetettava tiukat ja selkeät ehdot, ja olisi myös otettava käyttöön toimintakehys niiden peruuttamiseksi tilanteissa, joissa nimityksen saanut kaupunki ei enää täytä kriteerejä tai ei enää noudata hakemuksessaan esitettyä hanke- ja toimintasuunnitelmaa.
- (24) Nimityksen saaneiden kaupunkien olisi nimityksensä vahvistamisesta nimitysvuoden loppuun saakka varmistettava, että kaikissa tapahtumissa, toiminnassa ja viestintämateriaaleissa on selkeästi näkyvillä EU:n tunnus, Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman tunnus ja tarvittaessa EU:n lippu. Niiden olisi aina tuotava selkeästi esiin, että Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta on Euroopan unionin rahoittama toimi, jossa Euroopan komissiolla on näkyvä rooli.
- (25) Kaupunkien olisi edelleen oltava keskeisiä toimijoita arviointimenettelyssä, jotta voidaan varmistaa asiaankuuluvien ensisijaisten tietojen keruu paikallisella tasolla erityisesti nimityksen vaikutusten osalta.
- (26) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita, joita ovat Euroopan kulttuurien monimuotoisuuden säilyttäminen ja edistäminen, niiden yhteisten piirteiden korostaminen ja kulttuurin vaikutuksen edistäminen kaupunkien pitkän aikavälin kehityksessä, vaan ne voidaan mittakaavasyistä ja toiminnan odotettavissa olevat vaikutukset huomioon ottaen saavuttaa paremmin unionin tasolla, koska valintaa ja seuranta varten tarvitaan ennen kaikkea yhteiset, selkeät ja avoimet kriteerit ja menettelyt sekä tiiviistä koordinoitua jäsenvaltioiden välillä. Sen vuoksi

²⁰ [Euroopan unionin perusoikeuskirja](#).

unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Toiminnan jatkaminen

Jatketaan unionin toimintaa nimeltä ”Euroopan kulttuuripääkaupungit” vuosina 2034–2047, jäljempänä ’toiminta’.

2 artikla

Tavoitteet

1. Toiminnan yleiset tavoitteet ovat seuraavat:

- a) suojellaan ja edistetään Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja korostetaan niiden yhteisiä piirteitä sekä vahvistetaan eurooppalaista tunnetta kuulumisesta yhteiseen kulttuurialueeseen ja edistetään unionin perustana olevia arvoja;
- b) edistetään kulttuurin vaikutusta kaupunkien kestävässä ja osallistavassa kehityksessä niiden omien strategioiden ja painopisteiden mukaisesti ja rikastutetaan samalla niiden kulttuurielämää, vahvistetaan niiden kulttuurisia ja luovia ekosysteemejä ja parannetaan niiden kulttuuriomaisuuden, -perinnön ja -ilmaisujen näkyvyyttä, saavutettavuutta ja monimuotoisuutta.

2. Toiminnan erityiset tavoitteet ovat seuraavat:

- a) vahvistetaan kaupunkien kulttuuritarjonnan valikoimaa, monimuotoisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta, myös valtioiden rajat ylittävän yhteistyön avulla, ja kohotetaan siten kaupunkien kansainvälistä profiilia;
- b) parannetaan kulttuurin ja kulttuuriperinnön saatavuutta kaikkien ja erityisesti nuorten parissa ja vahvistetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta kulttuurisen osallistumisen avulla;
- c) vahvistetaan paikallisen kulttuurialan innovointi- ja digitaalisia valmiuksia ja sen yhteistyötä muiden alojen kanssa.

3 artikla

Toimintaan osallistuminen

- 1. Nimitystä koskevaan kilpailuun voivat osallistua kaupungit tai (rajatylittävät) kaupunkiryhmät, jäljempänä ’kaupungit’, jotka saavat ottaa toimintaan mukaan ympäröivät alueensa.
- 2. Nimityksen haltijakaupunkien lukumäärä tietyinä vuonna, jäljempänä ’nimitysvuosi’, on korkeintaan kolme.

Nimitys annetaan kunakin vuonna enintään yhdelle kaupungille kummastakin jäsenvaltiosta, jotka on esitetty liitteessä olevassa kalenterissa, jäljempänä 'kalenteri'. Se annetaan asiaankuuluvina vuosina myös yhdelle Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolena olevan Euroopan vapaakauppaliiton maan, jäljempänä 'EFTA/ETA-maa', kaupungille, EU:n ehdokasmaan tai mahdollisen ehdokasmaan tai AgoraEU-ohjelman "Luova Eurooppa – Kulttuuri" -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneen kolmannen maan kaupungille taikka unioniin 5 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti liittyvän maan kaupungille. Ylivoimaisen esteen tapauksessa tai jos unioni laajentuu, komissio voi muuttaa liitettä delegoidulla säädöksellä.

3. Jäsenvaltioiden kaupungit voivat saada kalenterin jäsenvaltiojärjestyksen mukaisesti nimityksen yhden vuoden ajaksi. Jos ylivoimainen este vaikuttaa nimitettyyn kaupunkiin ja viivästyttää sen nimitysvuoden toiminnan aloittamista, kyseinen kaupunki voi lykätä nimitysvuotta. Tämä edellyttää, että asianomainen maa esittää komissiolle kirjallisen pyynnön, minkä jälkeen komissio muuttaa liitettä delegoidulla säädöksellä.

4. AgoraEU-ohjelman "Luova Eurooppa – Kulttuuri" -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna hakemuspynnön julkaisupäivänä assosioituneiden EFTA/ETA-maiden, EU:n ehdokasmaiden tai mahdollisten ehdokasmaiden tai kolmansien maiden kaupungit voivat hakea nimitystä yhdeksi vuodeksi osallistumalla kalenterin mukaisesti järjestettävään avoimeen kilpailuun.

Kukin AgoraEU-ohjelman "Luova Eurooppa – Kulttuuri" -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioitunut EFTA/ETA-maa, EU:n ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa tai kolmas maa voi saada nimityksen ainoastaan kerran vuosina 2034–2047.

5. Unioniin [...] päivän [...]kuuta [...] *[yhdessä päivän kuluttua EUVL:ssä julkaisemisesta]* jälkeen mutta ennen 1 päivää tammikuuta 2041 liittyvällä maalla on oikeus nimitykseen jäsenvaltioihin sovellettavien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti seitsemän vuotta liittymisensä jälkeen riippuen kuitenkin siitä, kuinka monta maata liittyy unioniin samanaikaisesti. Kalenteria päivitetään vastaavasti komission delegoidulla säädöksellä. Unioniin 1 päivän tammikuuta 2041 jälkeen liittyvä maa ei ole oikeutettu osallistumaan jäsenvaltiona toimintaan.

Vuosina, joina kalenterin mukaan on jo kolme nimityksen haltijakaupunkia, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen maiden kaupungit ovat kuitenkin oikeutettuja nimitykseen vasta seuraavana kalenterin mukaan käytettävissä olevana vuonna kyseisten maiden liittymisjärjestyksen mukaisesti.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun maan kaupunki on jo aiemmin osallistunut ehdokasmaita tai mahdollisia ehdokkaita koskevaan kilpailuun, se ei saa osallistua jäsenvaltioille tarkoitettuun myöhempään kilpailuun. Jos tällaisen maan kaupunki on nimetty 4 kohdan mukaisesti nimityksen haltijaksi kaudella 2034–2047, kyseinen maa ei saa liittymisensä jälkeen järjestää kilpailua jäsenvaltiona mainitulla kaudella.

Jos useampi kuin yksi maa liittyy unioniin samana ajankohtana ja jos asianomaisten maiden välillä ei päästä sopuun osallistumisjärjestyksestä, neuvosto arpoo järjestyksen.

6. Komissio antaa liitettä muuttavia delegoituja säädöksiä 18 artiklan mukaisesti.

4 artikla

Soveltaminen

1. Komissio laatii 5 artiklassa vahvistettuihin kriteereihin perustuvan yhteisen hakemuslomakkeen, jota kaikkien ehdokaskaupunkien on käytettävä.

Jos ehdokaskaupunki ottaa toimintaan mukaan sitä ympäröivän alueen, hakemus on kuitenkin tehtävä kyseisen kaupungin nimellä. Jos hakijana on kaupunkiryhmä, hakemus on tehtävä asianomaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan johtavan kaupungin nimellä.

2. Jokaisen hakemuksen on perustuttava kulttuuriohjelmaan, jolla on vahva eurooppalainen ulottuvuus, ja siinä on kunnioitettava taiteellista vapautta ja kulttuuri-ilmaisun moninaisuutta sekä edistettävä taiteilijoiden sekä kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten työolojen parantamista.

Kulttuuriohjelman keston on katettava nimitysvuosi, ja se on perustettava erityisesti nimitystä varten 5 artiklassa säädettyjen kriteerien mukaisesti.

5 artikla

Kriteerit

Hakemukset arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella, ja kaikissa kriteereissä on oltava vahva eurooppalainen ulottuvuus. Komissio antaa ohjeita näiden kriteerien, erityisesti eurooppalaisen ulottuvuuden, määrittelystä ja tulkinnasta ottaen huomioon synergiat asiaankuuluvien aloitteiden, kuten uuden eurooppalaisen Bauhausin, kanssa. Hakemusten arviointikriteerit ovat seuraavat:

- a) pitkän aikavälin strategia ja vaikutukset;
- b) kulttuuri- ja taiteellinen sisältö;
- c) tiedotus, viestintä ja kansalaisten osallistuminen;
- d) hallinto ja toteutusvalmius.

1) Ryhmän ”pitkän aikavälin strategia ja vaikutukset” osalta on otettava huomioon seuraavat tekijät:

- a) sellaisen kulttuuristrategian olemassaolo, joka kattaa hakemushetkellä asiaankuuluvan toiminnan ja sisältää suunnitelmat nimitysvuoden jälkeisten pitkäaikaisten vaikutusten varmistamiseksi;
- b) suunnitelmat kulttuuri- ja luovien alojen valmiuksien vahvistamiseksi, mukaan luettuina asianomaisen kaupungin kulttuurialan sekä sosioekonomisen ja sosiaalialan välisen pitkän aikavälin yhteistyön kehittäminen painottaen erityisesti taiteilijoiden työoloja;
- c) nimityksen ennakoidut pitkän aikavälin kulttuuriset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, myös vaikutukset kestäväan kehitykseen, kaupunkikehitykseen ja tarvittaessa maaseudun kehittämiseen;
- d) suunnitelmat nimityksen vaikutusten seuraamiseksi ja arvioimiseksi sekä arvioinnin tulosten tiedottamiseksi Euroopan tasolla.

2) Ryhmän ”kulttuuri- ja taiteellinen sisältö” osalta on arvioitava seuraavat tekijät:

- a) selkeä ja johdonmukainen taiteellinen visio sekä strategia kulttuuriohjelmaa varten: Euroopan kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden ja taiteellisen vapauden edistäminen;
- b) paikallisten ja eurooppalaisten taiteilijoiden, kulttuurialan organisaatioiden ja asukkaiden, myös nuorten, osallistuminen kulttuuriohjelman suunnitteluun ja toteutukseen;
- c) yhteistyö Euroopan eri maiden kaupunkien ja samana vuonna nimityksen saaneiden kaupunkien kanssa;
- d) Euroopan kulttuurien, kulttuuriperinnön ja historian sekä Euroopan yhdentymisen ja ajankohtaisten eurooppalaisten kysymysten yhteisiä näkökohtia korostavien toimien laajuus ja yleinen taiteellinen laatu;
- e) valmius yhdistää kulttuuriperintöön ja perinteisiin taidemuotoihin uusia, innovatiivisia ja kokeellisia digitaalisia kulttuuri-ilmaisuja edistämällä siten uusia fyysisen ja digitaalisen osallistumisen muotoja.

3) Ryhmän ”tiedotus, viestintä ja kansalaisten osallistuminen” osalta on arvioitava seuraavat tekijät:

- a) erilaisten paikallisyhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden merkityksellinen osallistuminen hakemuksen laatimiseen ja toiminnan toteutukseen;
- b) uusien ja osallistavien, myös digitaalisten, mahdollisuuksien luominen laajoille kansalaispiireille, myös syrjäisiltä alueilta tuleville kansalaisille ja vierailijoille, jotta kansalaiset, varsinkin lapset ja nuoret, voivat osallistua kulttuuritoimintaan, kiinnittäen erityishuomiota siihen, että vammaiset ja iäkkäät pystyvät osallistumaan toimintaan;
- c) yleinen strategia yleisöpohjan laajentamiseksi ja erityisesti yhteydet koulutukseen ja koulujen ja korkeakoulujen osallistumiseen;
- d) kattava markkinointi- ja viestintästrategia, joka herättää laajan paikallisen, eurooppalaisen ja kansainvälisen yleisön kiinnostuksen ja jossa korostetaan, että aloite on unionin toimi, jossa käytetään Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman yhteistä tunnusta ja iskulausetta.

4) Ryhmän ”hallinto ja toteutusvalmius” osalta on arvioitava seuraavat tekijät:

- a) varainkeruustrategian ja ehdotetun talousarvion toteutettavuus, mukaan luettuina tarvittaessa suunnitelmat rahoitustuen hakemiseksi unionin ohjelmista ja rahastoista, kattaen valmisteluvaiheen, itse nimitysvuoden, arvioinnin ja pitkän aikavälin vaikutuksiin liittyvät toimet sekä valmiussuunnitelman;
- b) suunniteltu hallinto- ja toteutusrakenne, jossa esitetyllä henkilöstöllä on toiminnan kestävänsä toteuttamiseen tarvittavat taidot ja joka mahdollistaa tehokkaan yhteistyön paikallisviranomaisten ja toteutusrakenteen, myös taiteellisen ryhmän, välillä;
- c) koko tapahtuman johtajan ja taiteellisen johtajan nimitysmenettelyt ja heidän toimialansa;
- d) paikallisten, alueellisten ja kansallisten viranomaisten osoittama laaja tuki hakemukselle ja kestävä taloudellinen sitoutuminen;
- e) ehdokaskaupungilla on tai tulee olemaan riittävä ja toimiva infrastruktuuri nimityksen haltijana toimimista varten.

Asiantuntijaraati

1. Perustetaan puolueeton asiantuntijaraati, jäljempänä 'raati', joka toteuttaa valinta- ja seurantamenettelyt.
2. Raati koostuu 12 asiantuntijasta, jäljempänä 'eurooppalaiset asiantuntijat', jotka unionin toimielimet ja elimet nimittävät 3 kohdan mukaisesti.
3. Komissio ehdottaa mahdollisia eurooppalaisia asiantuntijoita avoimen kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella.

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio nimittävät kukin kolme asiantuntijaa omien menettelyjensä mukaisesti ja lisäksi kolme muuta asiantuntijaa varajäseniksi.

Euroopan alueiden komitea ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea nimittävät kumpikin yhden asiantuntijan omien menettelyjensä mukaisesti ja yhden asiantuntijan varajäseneksi.

Lisäksi komissio valitsee yhden asiantuntijan nuorten kulttuurilähettiläiden verkostosta²¹ ja nimeää yhden asiantuntijan varajäseneksi menettelyjensä mukaisesti.

Eurooppalaisten asiantuntijoiden valinnan yhteydessä kunkin kyseisistä unionin toimielimistä ja elimistä on pyrittävä varmistamaan, että asiantuntijoiden pätevyydet täydentävät toisiaan, että heidät valitaan laajalta maantieteelliseltä alueelta, että miehet ja naiset ovat tasapuolisesti edustettuina ja että heidän taustansa ovat moninaisia, jotta raati heijastaa Euroopan eri yhteiskuntien näkökulmia.

4. Lisäksi jäsenvaltioissa tapahtuvan kaupunkien valinnan ja seurannan osalta asianomainen jäsenvaltio on oikeutettu nimittämään raatiin enintään kaksi asiantuntijaa omien menettelyjensä mukaisesti ja komissiota kuullen. Kyseinen jäsenvaltio vastaa näiden kahden asiantuntijan palkkaamisesta. Tämä ei koske kolmansien maiden kilpailuja.

5. Asiantuntijoiden on oltava

- a) unionin kansalaisia ja asukkaita;
- b) riippumattomia;
- c) heillä on oltava merkittävää kokemusta ja asiantuntemusta:
 - i) vähintään yhdeltä kulttuuri- tai luovalta alalta;
 - ii) kaupunkien kulttuuritarjonnan kehittämisestä; tai
 - iii) Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman tai vastaavan laajuisen kansainvälisen kulttuuritapahtuman järjestämisestä; tai
 - iv) kulttuurimatkailun edistämisestä ja hallinnoinnista;
- d) pystyttävä käyttämään useita työpäiviä vuodessa raadin toimintaan, myös matkoihin (noin 30–40 päivää).

6. Raadin jäsenillä on oikeus saada palkkio tehtäviensä hoitamisesta sekä korvaus kaikista tämän toimeksiannon mukaisten tehtäviensä suorittamiseen välittömästi liittyvistä kustannuksista.

Tällaiset palkkiot ja korvaukset maksetaan koko nimityskauden ajan.

²¹ Kyseessä on Euroopan kulttuurikompassin aloite, jota kehitetään parhaillaan.

Kaikki raadin jäsenet saavat samansuuruisen palkkion riippumatta siitä, mikä toimielin heidät nimitti.

7. Raati nimeää itse puheenjohtajansa.

8. Eurooppalaiset asiantuntijat nimitetään kolmeksi vuodeksi.

Tämän päätöksen nojalla perustettavan raadin ensimmäisen nimityksen osalta Euroopan parlamentti kuitenkin nimittää asiantuntijansa kolmeksi vuodeksi, komissio kahdeksi vuodeksi ja neuvosto, Euroopan alueiden komitea ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea yhdeksi vuodeksi, jotta asiantuntemus säilyy asiantuntijaraadin jäsenten säännöllisestä vaihtumisesta huolimatta.

9. Jos asiantuntija eroaa tai ei pysty hoitamaan tehtäviään toimikautensa päättymiseen saakka tai jos Euroopan komissio päättää hänen sopimuksensa, hänen tilalleen nimitetään varalla oleva asiantuntija jäljellä olevan toimikauden loppuajaksi

10. Asiantuntijoiden on ilmoitettava kaikki tiettyyn ehdokaskaupunkiin liittyvät todelliset tai mahdolliset eturistiriitansa. Jos tällainen ilmoitus tehdään tai tällainen eturistiriita ilmenee, asianomaisen asiantuntijan on erottava ja asiaankuuluvan unionin toimielimen, elimen tai jäsenvaltion on korvattava hänet jäljellä olevan toimikauden loppuajaksi 9 kohdan mukaisesti.

7 artikla

Hakemusten esittäminen jäsenvaltioissa

1. Kukin jäsenvaltio on vastuussa kilpailun järjestämisestä omien kaupunkien välillä liitteessä esitetyn kalenterin mukaisesti.

2. Asianomaisten jäsenvaltioiden on julkaistava hakemuspyyntö vähintään kuusi vuotta ennen nimitysvuotta.

Kaikkiin hakemuspyyntöihin on sisällyttävä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu hakemuslomake.

Määräaika ehdokaskaupunkien hakemusten jättämiselle on asetettava siten, että se on aikaisintaan kymmenen kuukautta tällaisen hakemuspynnön julkaisemisesta.

3. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toimitettava hakemukset komissiolle.

8 artikla

Esivalinta jäsenvaltioissa

1. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on kutsuttava koolle asiantuntijaraati esivalintakokoukseen ehdokaskaupunkien kanssa viimeistään viisi vuotta ennen nimitysvuotta.

2. Raati sopii arvioituaan hakemukset kriteerien mukaisesti esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien luettelosta ja antaa kaikista hakemuksista esivalintaraportin, jossa on muun muassa suosituksia esivalinnan läpäisseille ehdokaskaupungeille.

3. Raadin on toimitettava esivalintaraportti asianomaiselle jäsenvaltiolle ja komissiolle.

4. Kukin asianomainen jäsenvaltio hyväksyy virallisesti raadin raporttiin perustuvan esivalintaluettelon.

Valinta jäsenvaltioissa

1. Esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien on täydennettävä ja tarkistettava hakemuksensa kriteerien noudattamiseksi esivalintaraportin sisältämien suositusten perusteella. Niiden on toimitettava ne asianomaiselle jäsenvaltiolle, joka toimittaa ne edelleen komissiolle.

2. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on kutsuttava asiantuntijaraati koolle valintakokoukseen esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien kanssa viimeistään yhdeksän kuukautta esivalintakokouksen jälkeen.

Tarvittaessa asianomainen jäsenvaltio voi yhdessä komission kanssa sopia yhdeksän kuukauden määräajan kohtuullisesta pidentämisestä.

3. Raati arvioi täydennetyt ja tarkistettut hakemukset.

4. Raati julkaisee esivalittujen ehdokaskaupunkien hakemuksista valintaraportin, jossa on suositus enintään yhden asianomaisen jäsenvaltion kaupungin nimeämiseksi.

Valintaraporttiin sisältyy myös voittajakaupungille esitettyjä suosituksia siitä, mitä sen on vielä tehtävä ennen kulttuuripääkaupunkivuoden alkua.

Raati toimittaa valintaraportin asianomaiselle jäsenvaltiolle ja komissiolle.

5. Jos kuitenkin yksikään ehdokaskaupunki ei täytä kriteereitä, raati voi 4 kohdan estämättä suositella, että nimitystä ei myönnetä kyseisenä vuonna.

AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri” -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneita EFTA/ETA-maita, EU:n ehdokasmaita tai mahdollisia ehdokasmaita sekä kolmansia maita koskeva säännös

1. Komissio vastaa kilpailun järjestämisestä kaupunkien välillä AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri” -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneissa EFTA-/ETA-maissa, EU:n ehdokasmaissa tai mahdollisissa ehdokasmaissa sekä kolmansissa maissa (”kolmansien maiden kilpailut”).

2. Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* hakemuspyyntöns vähintään kuusi vuotta ennen nimitysvuotta. Kaikkiin hakemuspyyntöihin on sisällyttävä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu hakemuslomake. Määräaika hakemuksen jättämiselle on asetettava siten, että se on aikaisintaan kymmenen kuukautta tällaisen hakemuspyyntöns julkaisemisesta.

3. Asiantuntijaraati suorittaa kaupunkien esivalinnan vähintään viisi vuotta ennen nimitysvuotta niiden hakemuslomakkeiden perusteella. Ehdokaskaupunkien kanssa ei järjestetä kokousta.

Raati sopii arvioituaan hakemukset kriteerien mukaisesti esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien luettelosta ja antaa kaikista hakemuksista esivalintaraportin, jossa on muun muassa suosituksia esivalinnan läpäisseille ehdokaskaupungeille. Raadin on toimitettava esivalintaraportti komissiolle.

4. Esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien on täydennettävä ja tarkistettava hakemuksensa kriteerien noudattamiseksi ja esivalintaraportin sisältämien suositusten huomioon ottamiseksi ja toimitettava ne komissiolle.

Komission on kutsuttava asiantuntijaraati koolle valintakokoukseen esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien kanssa viimeistään yhdeksän kuukautta esivalintakokouksen jälkeen.

Tarvittaessa komissio voi päättää yhdeksän kuukauden määräajan kohtuullisesta pidentämisestä.

5. Raati arvioi täydennetyt ja tarkistettut hakemukset.

6. Raati laatii esivalinnan läpäisseiden ehdokaskaupunkien hakemuksista valintaraportin, jossa on suositus enintään yhden yhdessä AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri” -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneessa EFTA/ETA-maassa, EU:n ehdokasmaassa tai mahdollisessa ehdokasmaassa tai kolmannessa maassa sijaitsevan kaupungin nimeämisestä.

Valintaraporttiin sisältyy myös asianomaiselle kaupungille esitettyjä suosituksia siitä, mitä sen on vielä tehtävä ennen nimitysvuotta.

Asiantuntijaraadin on toimitettava esivalintaraportti komissiolle.

7. Jos kuitenkin yksikään ehdokaskaupunki ei täytä kriteereitä, raati voi 6 kohdan estämättä suositella, että nimitystä ei myönnetä kyseisenä vuonna.

11 artikla

Nimeäminen

1. Kukin asianomainen jäsenvaltio nimeää yhden kaupungin nimityksen haltijakaupungiksi asiantuntijaraadin valintaraportin sisältämien suositusten pohjalta ja ilmoittaa viimeistään neljä vuotta ennen nimitysvuotta kyseisestä nimeämisestä Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle.

2. Kun on kyse AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri” -toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneista EFTA/ETA-maista, EU:n ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista sekä kolmansista maista, komissio nimeää asiaankuuluvina vuosina yhden kaupungin nimityksen haltijakaupungiksi asiantuntijaraadin valintaraportin sisältämien suositusten pohjalta. Komissio ilmoittaa viimeistään neljä vuotta ennen nimitysvuotta kyseisestä nimeämisestä Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin nimeämisiin on liitettävä perustelu, joka pohjautuu asiantuntijaraadin raportteihin.

4. Jos kaupunki ottaa toimintaan mukaan sitä ympäröivän alueen, nimeäminen koskee itse kaupunkia.

5. Komissio julkaisee kahden kuukauden kuluessa nimeämisten ilmoittamisista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* luettelon Euroopan kulttuuripääkaupungeiksi nimetyistä kaupungeista.

12 artikla

Nimettyjen kaupunkien välinen yhteistyö

Samaksi vuodeksi sekä sitä edeltäväksi ja seuraavaksi vuodeksi nimettyjen kaupunkien on pyrittävä luomaan yhteyksiä kulttuuriohjelmiansa välille, ja tällaista yhteistyötä voidaan tarkastella 13 artiklassa säädetyn seurantamenettelyn puitteissa.

13 artikla

Seuranta

1. Asiantuntijaraati seuraa nimitysvuodeksi nimettyjen kaupunkien valmisteluja ja antaa niille tukea ja neuvoja niiden nimeämisestä kulttuuripääkaupunkivuoden loppuun asti.
2. Tätä varten komissio kutsuu asiantuntijaraadin ja nimetyt kaupungit neljään seurantakokoukseen mieluiten seuraavasti:
 - a) 6–9 kuukautta kaupungin nimeämisen jälkeen;
 - b) 18 kuukautta ennen nimitysvuotta;
 - c) kuusi kuukautta ennen nimitysvuotta;
 - d) vuosi nimitysvuoden jälkeen.

Asianomainen jäsenvaltio tai AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri”-toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioitunut EFTA/ETA-maa, ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa tai kolmas maa voi nimetä tarkkailijan osallistumaan näihin kokouksiin.

Nimettyjen kaupunkien on toimitettava komissiolle edistymisraportit kaksi viikkoa ennen kutakin seurantakokousta.

Seurantakokousten aikana raati tekee tilannekatsauksen valmisteluista ja jatkuvuuden suunnittelusta ja antaa neuvoja auttaakseen nimettyjä kaupunkeja kehittämään laadukkaita kulttuuriohjelmia, joilla on vahva eurooppalainen ulottuvuus, sekä tehokkaan strategian tavoitteeseen pääsemiseksi. Raati kiinnittää erityistä huomiota valintaa koskevassa raportissa ja edellisissä, 3 kohdassa tarkoitetuissa seurantaraporteissa annettuihin suosituksiin.

3. Kunkin seurantakokouksen jälkeen raati antaa seurantaraportin valmistelujen ja jatkuvuuden suunnittelun tilasta sekä toteutettavista toimista.

Raati toimittaa seurantaraporttinsa komissiolle. Jäsenvaltioissa järjestettävien kilpailujen osalta komissio toimittaa raportin asianomaiselle jäsenvaltiolle, joka vastaa niiden toimittamisesta edelleen nimetyille kaupungeille. Kolmansien maiden kilpailujen osalta komissio toimittaa raportin suoraan nimetyille kaupungeille.

4. Seurantakokousten lisäksi komissio voi järjestää raadin jäsenten vierailuja nimettyihin kaupunkeihin tarpeen mukaan. Vierailut voidaan tehdä tarvittaessa virtuaalisesti.

14 artikla

Nimityksen peruuttaminen

1. Jos raati toteaa seurantakokouksen tai 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun mahdollisen lisävierailun jälkeen, että nimityksen saanut kaupunki on olennaisella tavalla laiminlyönyt

joko i) niiden kriteerien täyttämisen, joiden perusteella se nimettiin, tai ii) hakemuksessaan esitetyn hanke- ja toimintasuunnitelman toteuttamisen, se käynnistää komission välityksellä asianomaisen jäsenvaltion kanssa vuoropuhelun, jonka tarkoituksena on helpottaa tarvittavien mukautusten toteuttamista.

2. Jos tarvittavia mukautuksia ei ole tehty ajoissa, raati ilmoittaa siitä komissiolle. Ilmoitukseen on liitettävä perustelut, ja sen on sisällettävä käytännön suositukset tilanteen parantamiseksi.

3. Jos käytännön suosituksia ei ole pantu ajoissa täytäntöön, raati antaa komissiolle lausunnon asianomaisen kaupungin nimityksen peruuttamisesta.

4. Jos kyseessä on jäsenvaltion kaupunki, komissio pyytää kyseistä jäsenvaltiota peruuttamaan nimityksen ottaen asianmukaisesti huomioon 3 kohdassa tarkoitetun lausunnon. Jäsenvaltio ilmoittaa peruuttamisen syyt Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle.

5. Jos kyseessä on kaupunki AgoraEU-ohjelman ”Luova Eurooppa – Kulttuuri”-toimintalinjaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin assosioituneessa EFTA/ETA-maassa, EU:n ehdokasmaassa tai mahdollisessa ehdokasmaassa tai kolmannessa maassa, komissio tekee päätöksen nimityksen peruuttamisesta ottaen asianmukaisesti huomioon 3 kohdassa tarkoitetun lausunnon. Komissio ilmoittaa peruuttamisen syyt Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle.

15 artikla

Palkinto

1. Komissio voi myöntää nimetylle kaupungille Melina Mercourin nimeä kantavan rahapalkinnon, jäljempänä ’palkinto’, edellyttäen, että sovellettavan rahoituskehityksen puitteissa on käytettävissä rahoitusta.

Palkinnon myöntämisessä noudatetaan sovellettavien kulttuuria tukevien unionin ohjelmien sääntöjä.

2. Kaksi kolmasosaa palkintosummasta maksetaan nimitysvuoden maaliskuun loppuun mennessä edellyttäen, että asianomainen nimetty kaupunki noudattaa edelleen hakuvaiheessa antamia sitoumuksia ja sovittuja kriteerejä sekä ottaa huomioon valinta- ja seurantaraporteissa annetut suositukset.

Nimetyt kaupungit katsotaan noudattaneen hakuvaiheessa annettuja sitoumuksia, jos ohjelmaan ja strategiaan ei ole tehty huomattavia muutoksia hakuvaiheen ja kulttuuripääkaupunkivuoden välillä ja erityisesti jos:

- a) talousarvio on pysynyt tasolla, jolla voitiin tuottaa hakemuksen ja kriteerien mukainen korkealaatuinen kulttuuriohjelma;
- b) taiteellisen ryhmän riippumattomuutta on kunnioitettu;
- c) eurooppalainen ulottuvuus on edelleen merkittävässä asemassa kulttuuriohjelman lopullisessa versiossa;
- d) nimetyt kaupungit käyttämässä markkinointi- ja tiedotusstrategiassa ja tiedotusmateriaalissa on tuotu selvästi esiin, että toiminta on unionin toiminta;
- e) käytössä on suunnitelmat nimityksen vaikutusten seurantaan ja arviointia varten.

3. Loput palkintosummasta maksetaan viimeistään 24 kuukauden kuluttua ensimmäisestä maksusta edellyttäen, että nimetyllä kaupungilla on vankat suunnitelmat pitkän aikavälin vaikutusten varmistamiseksi, erityisesti:

- a) jatkuvuutta koskeva talousarvio;
- b) taiteellinen jatko-ohjelma, jolla on eurooppalainen ulottuvuus;
- c) markkinointi- ja tiedotusstrategiat, joissa tuodaan esiin, että toiminta on unionin toiminta.

4. Jos 14 artiklan mukainen nimityksen peruuttaminen tapahtuu nimitysvuoden aikana, komissio perii takaisin jo maksetun osan palkinnosta.

16 artikla

Käytännön järjestelyt

1. Erityisesti komissio

- a) varmistaa toiminnan yleisen johdonmukaisuuden ja antaa tarvittavaa tukea nimetyille Euroopan kulttuuripääkaupungille;
- b) varmistaa koordinoinnin jäsenvaltioiden ja raadin välillä;
- c) laatii 2 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden ja 5 artiklassa tarkoitettujen kriteerien pohjalta ohjeet valinta- ja seurantamenettelyjä, myös eurooppalaisen ulottuvuuden arviointia, varten tiiviissä yhteistyössä raadin kanssa;
- d) antaa teknistä tukea raadille;
- e) julkaisee verkkosivustollaan raadin kaikki raportit.

2. Komissio koordinoi Euroopan kulttuuripääkaupunki -toimintaa tukevien toimien täytäntöönpanoa ja erityisesti

- a) julkaisee kaikki merkitykselliset tiedot ja edistää toiminnan näkyvyyttä Euroopan ja kansainvälisellä tasolla;
- b) edistää kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihtoa entisten, nykyisten ja tulevien nimityksen haltijakaupunkien sekä ehdokaskaupunkien välillä ja kaupunkien arviointiraporttien sekä kokemukseen pohjautuvan tiedon laajempaa jakamista;
- c) koordinoi ja tukee Euroopan kulttuuripääkaupunkien verkostoa ja antaa kaupungeille tukea hakemusten valmisteluun, ohjelmien toteuttamiseen ja Euroopan kulttuuripääkaupunki -kokemuksen hyödyntämiseen, mukaan lukien sen sisällyttämiseen pitkän aikavälin kaupunki- ja politiikkasuunnitteluun, riippumatta siitä, ovatko ne saaneet nimityksen;
- d) kehittää kohdennettuja viestintätoimia Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan näkyvyyden ja kattavuuden parantamiseksi Euroopassa ja sen ulkopuolella;
- e) antaa tietoa olemassa olevista EU:n rahastoista kaupunkien hankkeiden kehittämiseen, myös mentorointiin ja koulutukseen.

Arviointi

1. Kukin asianomainen kaupunki vastaa Euroopan kulttuuripääkaupunkivuotensa tulosten arvioinnista.

Komissio vahvistaa asianomaisille kaupungeille yhteiset 2 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin ja 5 artiklassa tarkoitettuihin kriteereihin perustuvat suuntaviivat ja indikaattorit, jotta varmistetaan yhdenmukainen lähestymistapa arviointimenettelyyn.

Asianomaisten kaupunkien on laadittava arviointiraportit ja toimitettava ne komissiolle nimitysvuotta seuraavan vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä. Komissio julkaisee arviointiraportit verkkosivuillaan.

2. Kaupunkien arviointien lisäksi komissio varmistaa, että toiminnan tulosten ulkopuolinen ja riippumaton arviointi toteutetaan säännöllisesti.

Ulkopuolisessa ja riippumattomassa arvioinnissa keskitytään tarkastelemaan kaikkia entisiä Euroopan kulttuuripääkaupunkeja eurooppalaisen ulottuvuuden kannalta, jotta voidaan tehdä vertailuja ja saada hyödyllistä kokemuspohjaista tietoa ja opastusta tuleville Euroopan kulttuuripääkaupungeille sekä kaikille Euroopan kaupungeille. Niissä arvioidaan myös toimintaa kokonaisuudessaan, mukaan luettuna sen toteuttamiseen kuuluvien prosessien tehokkuus, sen vaikutukset ja se, miten sitä voitaisiin parantaa.

Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle seuraavat näihin arviointeihin perustuvat raportit ja niihin liittyvät aiheelliset ehdotukset:

- a) alkuvaiheen väliraportti viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2038;
- b) toinen väliraportti viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2043;
- c) jälkiraportti viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2048.

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle [...] päivästä [...]kuuta [...] [*perussäädöksen voimaantulopäivästä tai muusta lainsäädäntövallan käyttäjien asettamasta päivästä*] määräämättömäksi ajaksi 3 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 3 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

19 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

Kumotaan päätös N:o 445/2014/EU. Sitä sovelletaan kuitenkin edelleen kaupunkeihin, jotka on nimetty tai joita ollaan nimeämässä Euroopan kulttuuripääkaupungeiksi vuosina 2020–2033.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puheenjohtaja

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS

1	PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA	3
1.1	Ehdotuksen/aloitteen nimi.....	3
1.2	Toimintalohko(t)	3
1.3	Tavoite (Tavoitteet).....	3
1.3.1	Yleistavoite (Yleistavoitteet)	3
1.3.2	Erytystavoite (Erytystavoitteet)	3
1.3.3	Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset	3
1.3.4	Tulosindikaattorit	4
1.4	Ehdotus/aloite liittyy	4
1.5	Ehdotuksen/aloitteen perustelut	4
1.5.1	Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu	4
1.5.2	EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.	4
1.5.3	Vastaavista toimista saadut kokemukset.....	5
1.5.4	Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin	6
1.5.5	Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen	6
1.6	Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto	7
1.7	Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat	7
2	HALLINNOINTI	8
2.1	Seuranta- ja raportointisäännöt	8
2.2	Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)	8
2.2.1	Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle	8
2.2.2	Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä.....	8
2.2.3	Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista	8
2.3	Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi.....	8
3	EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET	9

3.1	Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyn otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat.....	9
3.2	Arvioidut vaikutukset määrärahoihin.....	10
3.2.1	Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin.....	10
3.2.1.1	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	10
3.2.1.2	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat	10
3.2.2	Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset	10
3.2.3	Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin	11
3.2.3.1	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	11
3.2.3.2	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat	11
3.2.3.3	Määrärahat yhteensä.....	11
3.2.4	Henkilöresurssien arvioitu tarve	11
3.2.4.1	Hyväksytystä talousarviosta katettavat	12
3.2.4.2	Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat	12
3.2.4.3	Henkilöresurssien kokonaistarve	12
3.2.5	Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista digitaalitekologiaan liittyviin investointeihin	14
3.2.6	Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyn kanssa	14
3.2.7	Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet.....	14
3.3	Arvioidut vaikutukset tuloihin	14
4	DIGITAALISET ULOTTUVUUDET	16
4.1	Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta	16
4.2	Data	16
4.3	Digitaaliset ratkaisut.....	16
4.4	Yhteentoimivuusarviointi.....	16
4.5	Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi	16

1 PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1 Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevan unionin toiminnan jatkamisesta vuosina 2034–2047 ja päätöksen N:o 445/2014/EU kumoamisesta.

1.2 Toimintalohko(t)

Kulttuuri ja kaupungit

1.3 Tavoite (Tavoitteet)

1.3.1 Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Toiminnan ensimmäinen yleistavoite on suojella ja edistää Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja korostaa niiden yhteisiä piirteitä sekä vahvistaa eurooppalaista tunnetta kuulumisesta yhteiseen kulttuurialueeseen. Toinen yleistavoite on edistää kulttuurin vaikutusta kaupunkien kestävässä ja osallistavassa kehityksessä niiden omien strategioiden ja painopisteiden mukaisesti.

1.3.2 Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Toiminnalla on seuraavat erityistavoitteet:

- a) vahvistetaan kaupunkien kulttuuritarjonnan valikoimaa, monimuotoisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta, myös valtioiden rajat ylittävän yhteistyön avulla, ja kohotetaan siten kaupunkien kansainvälistä profiilia.
- b) parannetaan kulttuurin ja kulttuuriperinnön saatavuutta kaikkien ja erityisesti nuorten parissa ja vahvistetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta kulttuurisen osallistumisen avulla.
- c) vahvistetaan paikallisen kulttuurialan innovointivalmiuksia, myös digitaalisia, ja sen yhteistyötä muiden alojen kanssa.

1.3.3 Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen.

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan oikeusperustan ehdotetulla tarkistuksella odotetaan olevan myönteisiä sosiaalisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja kansainvälisiä vaikutuksia.

Sosiaaliset vaikutukset: Tarkistetun Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan odotetaan vahvistavan tunnetta eurooppalaisesta identiteetistä ja yhteenkuuluvuudesta sekä lisäävän kulttuurin saatavuutta ja osallistumista siihen. Se hyödyttää erityisesti maaseutualueiden ja vähemmän näkyvien alueiden ihmisiä sekä kannustaa aiempaa useampia nuoria osallistumaan. Se tukee myös lasten ja nuorten osallistamiseen tähtääviä aloitteita. Se tukee sosiaalista yhteenkuuluvuutta, kulttuurien ja sukupolvien välistä vuoropuhelua ja demokratiaan osallistumista EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Taloudelliset vaikutukset: Aloite parantaa Euroopan kulttuuripääkaupunkien näkyvyyttä ja vaikutusala ja näin ollen todennäköisesti lisää paikallista

kulttuurimatkailua, edistää innovointia ja aluekehitystä sekä luo työpaikkoja erityisesti pienissä ja keskisuurissa kulttuurialan yrityksissä.

Ympäristövaikutukset: Tarkistetussa kehyksessä kestävyys sisällytetään entistä selvemmin valinta- ja seurantaprosesseihin, mikä kannustaa kaupunkia ottamaan käyttöön vihreitä käytäntöjä hallinnossaan, kävijöiden osallistamisessa ja toiminnassaan. Tämä auttaa lisäämään tietoisuutta ilmastokysymyksistä kulttuuristen narratiivien kautta ja vahvistamaan kulttuurin roolia vihreän siirtymän edistämisessä.

Kansainväliset vaikutukset: Kuten nykyisessäkin kehyksessä, tarkistetussa kehyksessä keskitytään ensisijaisesti jäsenvaltioihin Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnalle suoraa rahoitustukea EU:n tasolla tarjoavan välineen mukaisesti (Luova Eurooppa -ohjelma vuoteen 2027 asti ja sen jälkeen jokin toinen väline). Huomioon otetaan kuitenkin myös EU:n ulkoisen toiminnan painopisteet, jotta varmistetaan, että tarkistetulla kehyksellä on rooli EU:n laajentumispolitiikassa, kulttuuridiplomatiassa ja kansainvälisissä kulttuurisuhteissa.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet: Aloite edistää useita kestävän kehityksen tavoitteita, erityisesti seuraavia: Kestävän kehityksen tavoite 4 (hyvä koulutus) Kestävän kehityksen tavoite 5 (sukupuolten tasa-arvo) Kestävän kehityksen tavoite 8 (ihmisarvoinen työ ja talouskasvu) Kestävän kehityksen tavoite 10 (eriarvoisuuden vähentäminen) Kestävän kehityksen tavoite 11 (kestävät kaupungit ja yhteisöt) Kestävän kehityksen tavoite 13 (ilmastotekojä) Kestävän kehityksen tavoite 16 (rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto) Kestävän kehityksen tavoite 17 (yhteistyö ja kumppanuus).

1.3.4 Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Ei sovelleta. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnalla ei ole omia varoja. Sen määrärahat ovat peräisin Luova Eurooppa -ohjelman seuraajasta. Kukin nimetty kaupunki tekee oman tuloksellisuusarviointinsa komission suuntaviivojen perusteella. Suuntaviivoja tarkistetaan, kun oikeusperusta on hyväksytty.

1.4 Ehdotus/aloite liittyy

☐ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen³⁴

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.5 Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1 Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnassa korostetaan edelleen Euroopan eri kulttuurien rikkautta ja monimuotoisuutta sekä niiden yhteisiä piirteitä, edistetään ihmisten keskinäistä yhteisymmärrystä sekä kulttuurin vaikutusta kaupunkien pitkän aikavälin kehityksessä.

³⁴

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.5.2 *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta)

Kansallisilla hallintoelimillä on keskeinen rooli kansallisten kulttuurien ja kulttuuriperinnön suojelussa ja edistämisessä. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan 2020–2033 ensimmäisessä väliarvioinnissa kuitenkin todettiin, että Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta tuo merkittävää lisäarvoa Euroopan tason kehyksellä, jossa korostetaan valittujen kaupunkien kansainvälistä merkitystä. Se myös vahvistaa näiden kaupunkien roolia Euroopan kulttuurien monimuotoisuuden ja niiden yhteisten piirteiden edistämisessä sekä yhteisten eurooppalaisten arvojen, historian ja identiteetin edistämisessä.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen)

Toimella edistetään vapaaehtoista yhteistyötä, osaamisen siirtoa ja näkyvyyttä kaupunkien välillä kaikkialla EU:ssa ja sen ulkopuolella. Euroopan kulttuuripääkaupunki -nimitys on myönnetty kolme kertaa EU:n ulkopuolisille kaupungeille, ja vuonna 2030 ja vuonna 2033 se myönnetään jälleen EU:n Luova Eurooppa -ohjelmaan osallistuvan EFTA-/ETA-maan, ehdokasmaan tai mahdollisen ehdokasmaan kaupungille. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta tukee kansallisia toimia yhdistämällä ne johdonmukaiseksi EU:n strategiaksi ja auttaa sovittamaan kulttuurialoitteet yhteen EU:n laajempien painopisteiden kanssa. Näitä painopisteitä ovat esimerkiksi nuorten osallistuminen, kestävyys sekä digitaalinen innovointi. Aloitteella edistetään myös aiempaa tasapainoisempaa maantieteellistä edustusta. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ulkoinen ulottuvuus on yhdenmukainen niiden laajempien EU:n toimien kanssa, joilla vahvistetaan laajentumiskäytäntöä ja edistetään kulttuuridiplomatiaa ja kansainvälisiä kulttuurisuhteita.

Oikeusperustan uudistaminen vahvistaa aloitteen valmiuksia tukea kaupungeja tehokkaammin, lisää sen rakenteen joustavuutta ja parantaa sen pitkän aikavälin johdonmukaisuutta ja vaikuttavuutta. Näin varmistetaan, että EU:lla on jatkossakin rakentava ja täydentävä rooli kulttuurin ja kulttuuriperinnön alalla.

1.5.3 *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Vuosien 2020–2033 Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan ensimmäinen väliarviointi osoittaa sen olevan onnistunut lippulaivatoimi, joka on EU:n kannalta huomattavan kustannustehokas, sillä sen vaikutus EU:n talousarvioon on hyvin vähäinen. Lisäksi se voi merkittävästi muuttaa ehdokaskaupungeja ja valittuja kaupungeja. Tämä johtuu siitä, että kaupunkien on harjoitettava pitkän aikavälin suunnittelua ja sisällytettävä kulttuuri paikallisiin kaupunkipolitiikkoihinsa, jotta ne otettaisiin huomioon valintaa tehtäessä. Toiminta on myös yhdenmukaista muiden EU:n aloitteiden (esimerkiksi Luova Eurooppa -ohjelman) kanssa, ja se helpottaa EU:n arvojen esiintuomista ja tukee eurooppalaisten kulttuurialan ammattilaisten ja taiteilijoiden liikkuvuutta ja heidän teostensa levitystä EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Toiminta on 40 vuoden jälkeen yhä sellaisten kaupunkien ja laajempien alueiden suosiossa, jotka haluavat kehittyä kulttuurin avulla. Jotta toiminta pysyisi tulevaisuudessakin merkityksellisenä, sitä on kuitenkin päivitettävä ottaen huomioon

uudet suuntaukset, kuten nimityksestä kilpailevien pienempien kaupunkien lisääntyminen.

Eurooppalainen ulottuvuus: Eurooppalainen ulottuvuus on Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan keskeinen näkökohta (ja yksi valintakriteereistä), mutta monet sidosryhmät eivät useinkaan ymmärrä sitä täysin. Arvioinnissa kehoitetaan komissiota tutkimaan tapoja, joilla tätä näkökohtaa voidaan selittää paremmin sidosryhmille.

Pitkän aikavälin tieto: Vuonna 2017 perustettiin ehdokaskaupunkien verkosto ”Culture Next”, johon kuuluu nykyisiä ja entisiä ehdokaskaupunkeja (sekä nimityksen saaneita että sitä ilman jääneitä). Olemassa ei kuitenkaan ole virallista Euroopan kulttuuripääkaupunkien verkostoa, joten uusien ja vanhojen Euroopan kulttuuripääkaupunkien kesken ei välttämättä vaihdeta tietoa. Komissio voisi tutkia, miten tiedonvaihtoa Euroopan kulttuuripääkaupunkien yhteisössä voitaisiin edistää, jotta aloitteen ja erityisesti sen eurooppalaisen ulottuvuuden koko potentiaali saataisiin maksimoitua.

Viestintä: Tällä hetkellä Euroopan komissio ja muut EU:n toimielimet eivät toteuta EU:n tason viestintäkampanjoita Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan edistämiseksi. Tämä heikentää toiminnan näkyvyyttä, vaikutusta ja yleistä tunnettua. Kulttuuripääkaupunkitoiminta voisi hyötyä EU:n viestintätoimista, joilla tuetaan ja täydennetään nimityksen saaneiden kaupunkien työtä jäsenvaltioiden tuella. Toimintaa voitaisiin vahvistaa myös nimittämällä Euroopan kulttuuripääkaupunki -lähettiläitä, esimerkiksi komission jäseniä tai Euroopan parlamentin jäseniä.

1.5.4 *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskeva toiminta on jatkoa Luova Eurooppa -ohjelman seuraajalle (nykyiselle ehdotukselle AgoraEU-ohjelman perustamisesta), joka on osa vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevaa ehdotusta.

Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta on linjassa Euroopan kulttuurikompassin tavoitteiden kanssa ja perustuu useisiin keskeisiin politiikka-aloitteisiin, kuten komission Euroopan uuteen kulttuuri-ohjelmaan, neuvoston EU:n kulttuurialan työsuunnitelmiin, yhteiseen tiedonantoon ”Tavoitteena kansainvälisiä kulttuurisuhteita koskeva EU:n strategia” ja kulttuuriperintöä koskevaan eurooppalaiseen toimintakehykseen.

Unionin toiminta on myös yhdenmukaista eurooppalaisten aloitteiden, kuten uuden eurooppalaisen Bauhausin, Euroopan kulttuuriperintötunnuksen ja EU:n kaupunkiagendan, kanssa. Se on myös maaliskuussa 2017 annetun Rooman julistuksen mukainen. Siinä jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet ilmaisivat haluavansa unionin, ”joka tarjoaa kansalaisilleen uusia mahdollisuuksia kulttuuriseen ja sosiaaliseen kehitykseen ja talouskasvuun” ja ”joka säilyttää eurooppalaisen kulttuuriperinnön ja edistää kulttuurista monimuotoisuutta”. Lisäksi se on linjassa eurooppalaisen demokratian kilven ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta koskevan strategian kanssa. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminta on myös Euroopan kestävän matkailun strategian mukainen.

Ehdokaskaupunkeja kehoitetaan tarvittaessa tutkimaan mahdollisuutta hakea rahoitustukea unionin ohjelmista ja rahastoista, erityisesti AgoraEU-ohjelmasta ja Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahastosta, jotka kanavoidaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien kautta, sekä myöhemmistä ohjelmista.

1.5.5 *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen*

Ei sovelleta

1.6 Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto

☒ kesto on rajattu

– ☒ 1.1.2034–31.12.2047

– ☒ Maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2034–2047 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2034–2047.

☐ kesto ei ole rajattu

– Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7 Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

☒ Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– ☒ toimeenpanovirastoja

☐ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

☐ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

– ☐ Euroopan investointipankille ja Euroopan investointirahastolle

– ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

– ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

– ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut

– ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut

– ☐ sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä

– ☐ jäsenvaltioon sijoittautuneille jäsenvaltion yksityisoikeuden tai unionin oikeuden mukaisille elimille, joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hoitaminen, siltä osin kuin tällaiset elimet ovat julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten määräysvallassa ja niillä on asianomaisten määräysvaltaa käyttävien elinten yhteisvastuullisten vakuuksien muodossa antamat riittävät rahoitustakuut tai vastaavat rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään.

Huomautukset:

Komissio hallinnoi toimintaa suoraan, ja osia voidaan siirtää ohjelman täytäntöönpanoelimelle.
--

2 HALLINNOINTI

2.1 Seuranta- ja raportointisäännöt

Ei sovelleta. Kukin nimetty kaupunki tekee oman tuloksellisuusarviointinsa komission suuntaviivojen perusteella. Suuntaviivoja tarkistetaan, kun oikeusperusta on hyväksytty.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan alueiden komitealle seuraavat näihin arviointeihin perustuvat raportit ja tarvittaessa niihin liittyvät aiheelliset ehdotukset:

- a) alkuvaiheen väliraportti;
- b) toinen väliraportti;
- c) jälkiraportti.

2.2 Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1 *Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Ei sovelleta. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan määrärahat ovat peräisin Luova Eurooppa -ohjelman seuraajasta.

2.2.2 *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Komissio myöntää ja maksaa symbolisen palkinnon kullekin nimetylle kaupungille, joka on täyttänyt hakumenettelyn aikana tekemänsä sitoumukset ja jolla on eurooppalaisen ulottuvuuden sisältävä jatkuvuussuunnitelma. Palkinto on kiinteä summa, joka maksetaan kahdessa erässä sen jälkeen, kun riippumaton asiantuntijajärjestö on pitänyt useita seurantakokouksia.

2.2.3 *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotettavissa olevista virheriskitasoista*

Ei sovelleta. Kukin nimetty kaupunki tekee oman tuloksellisuusarviointinsa komission suuntaviivojen perusteella. Suuntaviivoja tarkistetaan, kun oikeusperusta on hyväksytty.

2.3 Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Asiasta vastaavat yksiköt soveltavat myös jatkossa komission petostentorjuntastrategian mukaisia petostentorjuntastrategioitaan varmistaakseen, että niiden sisäiset petostentorjuntatarkastukset ovat täysin yleisen strategian mukaiset ja että niiden riskinhallintamallissa painopisteenä on petoksille alttiiden tapausten kartoittaminen ja asianmukaisista vastatoimista huolehtiminen. Käytössä olevat petostentorjuntastrategiat mahdollistavat sen, että petosriskeihin voidaan puuttua pääasiassa toimenpiteillä, joilla estetään väärinkäytöksiä ja joita kovennetaan, jos petoksia havaitaan.

3 EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1 Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Huomautus: Ei sovelleta. Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnalla ei ole omia varoja. Sen määrärahat ovat peräisin Luova Eurooppa -ohjelman seuraajasta.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ³⁵	EFTA-mailta ³⁶	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ³⁷	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
2	06 01 02 – AgoraEU-ohjelman tukimenot	EI-JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI
2	06 03 01 Luova Eurooppa – Kulttuuri	JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

³⁵ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

³⁶ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

³⁷ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2 Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1 Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

Arvioidut vaikutukset menoihin ja henkilöstöön vuonna 2028 ja sitä seuraavina vuosina esitetään ainoastaan havainnollistamista varten, eivätkä ne vaikuta seuraavaan monivuotiseen rahoituskehikseen. Rahoituslähde ja unionin rahoitussitoumusten laajuus vuoden 2027 jälkeisellä kaudella riippuvat edelleen tulevasta monivuotisesta rahoituskehiksestä käytävien toimielinten välisten neuvottelujen tuloksista, ja sen jälkeen ne määritetään vuotuisessa talousarviomenettelyssä. Kaikki määrärahat ja henkilöstömäärärahat vuodesta 2028 alkaen ovat suuntaa-antavia.

3.2.1.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

Ei sovelleta.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	Numero	2
---	--------	---

Pääosasto: EAC			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ
			2034	2035	2036	2037	2038	2039–2047	2034–2047
		Toimintamäärärahat							
Budjettikohta 06 03 01 Luova Eurooppa – Kulttuuri	Sitoumukset	(1a)	6,45	9,45	6,45	9,7	6,45	64,55	103,05
	Maksut	(2a)	4,45	4,45	8,45	6,45	9,7	65,30	98,8
		Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat							
Budjettikohta		(3)							0,000
Pääosaston EAC määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	$= 1a + 1b + 3$	6,45	9,45	6,45	9,7	6,45	64,55	103,05
	Maksut	$= 2a + 2b + 3$	4,45	4,45	8,45	6,45	9,7	65,30	98,8

3.2.1.2 Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat

Ei sovelleta.

3.2.2 Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset (ei täytetä erillisvirastojen osalta)

Ei sovelleta.

3.2.3 Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

Arvioidut vaikutukset menoihin ja henkilöstöön vuonna 2028 ja sitä seuraavina vuosina esitetään ainoastaan havainnollistamista varten, eivätkä ne vaikuta seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen. Rahoituslähde ja unionin rahoitussitoumusten laajuus vuoden 2027 jälkeisellä kaudella riippuvat edelleen tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien toimielinten välisten neuvottelujen tuloksista, ja sen jälkeen ne määritetään vuotuisessa talousarviomenettelyssä. Kaikki määrärahat ja henkilöstömäärärahat vuodesta 2028 alkaen ovat suuntaa-antavia.

3.2.3.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat (miljoonaa euroa)

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT		Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2034–2047
		2034	2035	2036	2037	2038–2047	
	OTSAKE 4						
Henkilöresurssit		1,005	1,005	1,005	1,005	10,050	14,070
Muut hallintomenot		0,015	0,215	0,015	0,215	1,150	1,610
OTSAKE 4, välisumma		1,020	1,220	1,020	1,220	11,200	15,680
	OTSAKKEESEEN 4 sisällyttämissä						
Henkilöresurssit		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut hallintomenot		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttämissä, välisumma		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
YHTEENSÄ		1,020	1,220	1,020	1,220	11,200	15,680

3.2.3.3 Määrärahat yhteensä (miljoonaa euroa)

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT + ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT YHTEENSÄ		Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2034–2047
		2034	2035	2036	2037	2038–2047	
	OTSAKE 4						
Henkilöresurssit		1,005	1,005	1,005	1,005	10,050	14,070
Muut hallintomenot		0,015	0,215	0,015	0,215	1,150	1,610
OTSAKE 4, välisumma		1,020	1,220	1,020	1,220	11,200	15,680
	OTSAKKEESEEN 4 sisällymättömät						
Henkilöresurssit		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut hallintomenot		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 4 sisällymättömät, välisumma		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
YHTEENSÄ		1,020	1,220	1,020	1,220	11,200	15,680

3.2.4 Henkilöresurssien arvioitu tarve

Arvioidut vaikutukset menoihin ja henkilöstöön vuonna 2028 ja sitä seuraavina vuosina esitetään ainoastaan havainnollistamista varten, eivätkä ne vaikuta seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen. Rahoituslähde ja unionin rahoitussitoumusten laajuus vuoden 2027

jälkeisellä kaudella riippuvat edelleen vuosien 2028–2034 monivuotisesta rahoituskehiksestä käytävien toimielinten välisten neuvottelujen tuloksista, ja sen jälkeen ne määritetään vuotuisessa talousarviomenettelyssä. Kaikki määrärahat ja henkilöstömäärärahat vuodesta 2028 alkaen ovat suuntaa-antavia.

3.2.4.1 Hyväksytystä talousarviosta katettavat

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT		Vuosi 2034	Vuosi 2035	Vuosi 2036	Vuosi 2037	Vuosi 2038	Vuosi 2039–2047
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)		3	3	3	3	3	3
20 01 02 03 (unionin edustustot)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)		0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)		4	4	4	4	4	4
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)		0	0	0	0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY]	– päätoimipaikassa	0	0	0	0	0	0
	– unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 4		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 4 ulkopuolella		0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		7	7	7	7	7	7

3.2.4.2 Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat

Ei sovelleta.

3.2.4.3 Henkilöresurssien kokonaistarve

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT + ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEEN SIDOTUT TULOT YHTEENSÄ		Vuosi 2034	Vuosi 2035	Vuosi 2036	Vuosi 2037	Vuosi 2038	Vuosi 2039–2047
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)		3	3	3	3	3	3
20 01 02 03 (unionin edustustot)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)		0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)		4	4	4	4	4	4
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)		0	0	0	0	0	0

Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY]	– päätoimipaikassa	0	0	0	0	0	0
	– unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta)		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 4		0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 4 ulkopuolella		0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		7	7	7	7	7	7

Kun otetaan huomioon otsakkeen 4 kokonaistilanne sekä henkilöstön että määrärahojen osalta, henkilöstötarpeet katetaan pääosastossa toimen hallinnointiin jo osoitetulla henkilöstöllä ja/tai pääosastossa tai muissa komission yksiköissä toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena.

Ehdotuksen toteuttamiseksi tarvittava henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Katetaan komission yksiköissä käytettävissä olevalla henkilöstöllä	Poikkeuksellinen lisähenkilöstö*		
		Rahoitetaan otsakkeesta 4 tai tutkimusmäärärahoista	Rahoitetaan BA-budjettikohdasta	Rahoitetaan maksuilla
Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet	3		Ei sovelleta	
Ulkopuolinen henkilöstö (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)	4			

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	varmistavat toiminnan yleisen johdonmukaisuuden ja antavat tarvittavaa tukea nimetyille Euroopan kulttuuripääkaupungille; varmistavat koordinoinnin jäsenvaltioiden ja raadin välillä; varmistavat raadin valvonnan ja koordinoinnin; varmistavat kilpailujen valvonnan jäsenvaltioissa; koordinoivat kilpailuja kolmansissa maissa.
Ulkopuolinen henkilöstö	laatii tiiviissä yhteistyössä raadin kanssa ohjeet valinta- ja seurantamenettelyjen, myös

	eurooppalaisen ulottuvuuden arvioinnin, tueksi; antaa teknistä tukea raadille; julkaisee verkkosivustollaan raadin kaikki raportit; julkaisee kaikki merkitykselliset tiedot ja edistää toiminnan näkyvyyttä Euroopan ja kansainvälisellä tasolla; edistää kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihtoa entisten, nykyisten ja tulevien nimityksen haltijakaupunkien sekä ehdokaskaupunkien välillä ja kaupunkien arviointiraporttien sekä kokemukseen pohjautuvan tiedon laajempaa jakamista; antaa kaupungeille tukea hakemusten valmisteluun, ohjelmien toteuttamiseen ja Euroopan kulttuuripääkaupunki -kokemuksen hyödyntämiseen, mukaan lukien sen sisällyttämiseen pitkän aikavälin kaupunki- ja politiikkasuunnitteluun, riippumatta siitä, ovatko ne saaneet nimityksen; kehittää kohdennettuja viestintätoimia Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan näkyvyyden ja kattavuuden parantamiseksi Euroopassa ja sen ulkopuolella; antaa tietoa olemassa olevista EU:n rahastoista kaupunkien hankkeiden kehittämiseen, myös mentorointiin ja koulutukseen.
--	---

3.2.5 *Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaalitekнологiaan liittyviin investointeihin*
Ei sovelleta.

3.2.6 *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa*

Ehdotus/aloite on yhdenmukainen vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen kanssa.

3.2.7 *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*

Ehdotuksen/aloitteen

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho					
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ					

3.3 *Arvioidut vaikutukset tuloihin*

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
- ☐ vaikutuksia omiin varoihin
- ☐ vaikutuksia muihin tuloihin
- ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ³⁸			
		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027
Momentti					

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta/-kohdat käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Ei sovelleta.

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

Ei sovelleta.

³⁸ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

4 DIGITAALISET ULOTTUVUUDET

4.1 Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta

Vaatimus 1 (V1):

Kuten ehdotuksen 16 artiklan 2 kohdan a alakohdassa todetaan, [...] *julkaisee kaikki merkitykselliset tiedot ja edistää toiminnan näkyvyyttä Euroopan ja kansainvälisellä tasolla*. Toimijat, joihin tämä vaatimus vaikuttaa tai joita se koskee, ovat Euroopan komissio, kansalliset viranomaiset ja edunsaajat. Kyseessä oleva korkean tason prosessi on ”tiedon jakaminen”.

4.2 Data

Toimitetut tiedot liittyvät Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan tietoihin, uutisiin ja tuloksiin, ja ne ovat peräisin julkisista raporteista tai kaupunkien hakemuslomakkeista.

4.3 Digitaaliset ratkaisut

Suunniteltu digitaalinen ratkaisu on tiedonjakoalusta ehdotuksen 16 artiklan mukaisesti. Alustan pääasiallinen tehtävä on toimintaa koskevien tietojen, uutisten ja tulosten jakaminen. Hallintoelimiä ovat Euroopan komissio ja mahdollinen ohjelman täytäntöönpanoelin.

Saavutettavuus otetaan huomioon, ja uudelleenkäytettävyyttä tarkastellaan komission standardien mukaisesti. Alustalla on tarvittaessa hyödynnettävä tekoälyä ja noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

Euroopan komissio varmistaa tekoälyä hyödyntäessään, että tekoälysäädöstä noudatetaan.

Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista Euroopan komissio varmistaa tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuuden, eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden.

4.4 Yhteentoimivuusarviointi

Ei sovelleta.

4.5 Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi

Ei sovelleta.